

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

Den 16. februar 2018
Sagsnummer: 2018-320

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om ændring af bilag II, III og V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for cyantrianiliprol, cymoxanil, deltamethrin, difenoconazol, fenamidon, flubendiamid, fluopicolid, folpet, fosetyl, mandestrobin, mepiquat, metazachlor, propamocarb, propargit, pyrimethanil, sulfoxaflor og trifloxystrobin i eller på specifikke produkter, komitésag.

Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 26. - 27. februar 2018.

En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget. Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, som den tidligere regering i 2012 forelagde Folketingets fødevarerordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Fødevarestyrelsen
J.nr. 2018-29-35-00447
Den 16. februar 2018
MFVM 454

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af bilag II, III og V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for cyantraniliprol, cymoxanil, deltamethrin, difenoconazol, fenamidon, flubendiamid, fluopicolid, folpet, fosetyl, mandestrobin, mepiquat, metazachlor, propamocarb, propargit, pyrimethanil, sulfoxaflor og trifloxystrobin i eller på specifikke produkter (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier i bilag II, III og V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 for 17 aktivstoffer i en række afgrøder og i produkter af animalsk oprindelse (komitésag). Forslaget vedrører ændringer af maksimalgrænseværdier på baggrund af nye anvendelser og importtolerancer for stofferne cyantraniliprol, cymoxanil, deltamethrin, difenoconazol, flubendiamid, fluopicolid, folpet, fosetyl, mandestrobin, mepiquat, metazachlor, propamocarb, propargit, pyrimethanil, sulfoxaflor og trifloxystrobin. For stoffet fenamidon ændres maksimalgrænseværdierne, så de stemmer overens med de maksimalgrænseværdier, der er fastsat af Codex Alimentarius. Ændringerne betyder, at der er maksimalgrænseværdier, der sættes op, og nye maksimalgrænseværdier, der etableres. Der er gennemført risikovurderinger af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) for de anførte stoffer, og ændringerne vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable af DTU Fødevareinstituttet. DTU Fødevareinstituttet har derudover foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter, som ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 26. - 27. februar 2018. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark. Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget. Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, som den tidligere regering i 2012 forelagde Folketingets fødevareordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag II, III og IV til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (herefter pesticidrammeforordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 14, stk. 1, litra a og artikel 18, stk. 4 i pesticidrammeforordningen.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for tre måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i SCoPAFF, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for to måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 26. - 27. februar 2017.

Formål og indhold

Generelt om ændringer af maksimalgrænseværdier for pesticidrester

Maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer er fastsat i pesticidrammeforordningens bilag II for de aktivstoffer, der allerede er fuldt evaluerede i forbindelse med optagelse eller ikke-optagelse på EU's positivliste til anvendelse af pesticider (Europa Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009). Maksimalgrænseværdier er fastsat i bilag III for de aktivstoffer og afgrøder, der endnu ikke er færdigevaluerede med hensyn til alle anvendelser og resulterende restindhold. Der er dog foretaget en sundhedsmæssig vurdering af alle maksimalgrænseværdier i bilag III.

For nogle pesticider vurderes det ikke nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier, fordi et eventuelt restindhold efter anvendelse af pesticiderne ikke vurderes at have en sundhedsmæssig risiko. Disse stoffer opføres på en liste i pesticidrammeforordningens bilag IV. Pesticider, hvor alle maksimalgrænseværdier fastsættes på detektionsgrænsen, opføres på bilag V.

Når der er indgivet en ansøgning om en konkret anvendelse af et pesticid i EU, gennemføres der i EU en konkret risikovurdering. På den baggrund fastlægges specifikke maksimalgrænseværdier for pesticidrester i bestemte afgrøder. Så længe der ikke er fastlagt en maksimalgrænseværdi på baggrund af konkrete anvendelser af et pesticid, gælder den automatisk fastsatte analytiske detektionsgrænse på 0,01 mg/kg for afgrøde-pesticid-kombinationen. Dette er udtryk for en multolerance, idet det pågældende pesticid ikke må kunne måles i afgrøden. Undtagelsen for dette generelle princip, er pesticider, som opføres på bilag IV.

En maksimalgrænseværdi kan, efter den fornødne konkrete risikovurdering i EU, indføres eller ændres på baggrund af:

- en udvidet anvendelse til andre afgrøder af et allerede godkendt pesticid,
- en anden anvendelse af et pesticid, for eksempel i en medlemsstat hvor der for en effektiv bekæmpelse påkræves en øget behandling, der medfører en øget rest i afgrøden,
- ansøgninger om importtolerancer fra tredjelande for produkter, der indføres til EU, og hvor der ikke allerede er fastsat en dækkende EU-grænseværdi,
- implementering af Codex Alimentarius (FAO – Food And Agriculture Organization /WHO – World Health Organization) grænseværdier i EU,
- nye oplysninger om for eksempel toksikologi,
- en planlagt revurdering af pesticidet,

- andre særlige forhold (for eksempel at stoffet forekommer som miljøforurening) eller
- en tilbagekaldelse af eksisterende godkendelser.

Ansøgninger om fastsættelse af en ny maksimalgrænseværdi på baggrund af anvendelse i EU eller import af fødevarer, der indeholder rester af stoffet, bliver i første omgang evalueret af en medlemsstat i EU. Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) foretager herefter en videnskabelig sundhedsmæssig vurdering af alle forslag til ændringer af maksimalgrænseværdier.

Kommissionens forslag

Kommissionen foreslår på baggrund af videnskabelige risikovurderinger fra EFSA, at bilag II, III og V ændres med hensyn til maksimalgrænseværdier for cyantraniliprol, cymoxanil, deltamethrin, difenoconazol, flubendiamid, fluopicolid, folpet, fosetyl, mandestrobin, mepiquat, metazachlor, propamocarb, propargit, pyrimethanil, sulfoxaflor og trifloxystrobin. For disse stoffer foreslås maksimalgrænseværdierne ændret som konsekvens af ansøgninger om nye anvendelser af pesticiderne på en række afgrøder i EU eller ansøgninger om importtolerancer. For stoffet fenamidon foreslås maksimalgrænseværdierne ændret, således de stemmer overens med de maksimalgrænseværdier, der af fastsat af Codex Alimentarius.

Nedenfor er de væsentligste ændringer beskrevet. Der skelnes mellem maksimalgrænseværdier, der foreslås sat op fra den analytiske detektionsgrænse (ny maksimalgrænseværdi), maksimalgrænseværdier, der foreslås sat op fra en værdi højere end den analytiske detektionsgrænse (maksimalgrænseværdien sættes op) samt maksimalgrænseværdier, der sættes ned og maksimalgrænseværdier, som fastsættes til detektionsgrænsen.

Maksimalgrænseværdier, der ændres som følge af forslaget:

- For cyantraniliprol sættes ny maksimalgrænseværdi for brombær, hindbær og porrer.
- For deltamethrin sættes ny maksimalgrænseværdi for grønkål.
- For difenoconazol sættes ny maksimalgrænseværdi for blomsterkål (undtagen broccoli og blomkål) og øvrige afgrøder i gruppen af spinat og lignende blade.
- For difenoconazol sættes maksimalgrænseværdien op for spinat, portulakker, julesalat og rabarber.
- For fenamidon sættes ny maksimalgrænseværdi for hovedparten af afgrøder i gruppen af cucurbitae med og uden spiselig skræl.
- For flubendiamid sættes ny maksimalgrænseværdi for blommer og sojabønner.
- For flubendiamid sættes maksimalgrænseværdien op for abrikoser.
- For flubendiamid sættes maksimalgrænseværdien ned for kirsebær.
- For fluopicolid sættes maksimalgrænseværdien op for bladbeder.
- For folpet sættes ny maksimalgrænseværdi for æbler og pærer.
- For fosetyl sættes ny maksimalgrænseværdi for hovedparten af træ nødder og ferskner.
- For fosetyl sættes maksimalgrænseværdien op for kernefrugter og kartofler.
- For mandestrobin sættes ny maksimalgrænseværdi for stenfrugter.
- For mepiquat sættes ny maksimalgrænseværdi for bomuldsfrø.
- For metazachlor sættes maksimalgrænseværdien op for kinakål.
- For propamocarb sættes maksimalgrænseværdien op for bladbeder.
- For propamocarb sættes ny maksimalgrænseværdi for hele gruppen af spinat og lignende blade (undtaget dog spinat, portulakker og bladbeder).
- For propargit sættes ny maksimalgrænseværdi for appelsiner og te.
- For pyrimethanil sættes maksimalgrænseværdien op for gruppen af cucurbitae med spiselig skræl.
- For sulfoxaflor sættes ny maksimalgrænseværdi for vindrueblade og blade af lignende arter og artiskokker.

- For trifloxystrobin sættes maksimalgrænseværdien op for hele gruppen af andre små frugter og bær (undtagen tranebær, hyben, morbær, azarolhvidtjørn og andet) og for hele gruppen af hoved- og pluksalat (undtagen vårsalat, havekarse, langskulpet vinterkarse, salatsennep, rød sennep og andet). Endvidere sættes maksimalgrænseværdien op for linser og ærter (af arten hørende under bælgfrugter).
- For trifloxystrobin sættes ny maksimalgrænseværdi for tranebær, hyben, morbær, azarolhvidtjørn og andet og for vårsalat, havekarse, langskulpet vinterkarse, salatsennep, rød sennep og andet. Endvidere sættes ny maksimalgrænseværdi for portulakker, bønner uden bælg og for ærter med og uden bælg og for bønner (af arten hørende under bælgfrugter), lupiner og andet.

For cymoxanil justeres alene detektionsgrænsen for bønner uden bælg.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget som følge heraf er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af bilag til pesticidrammeforordningen. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget skønnes heller ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Ligeledes medfører forslaget ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget er udarbejdet på baggrund af videnskabelige vurderinger fra EFSA, som har vurderet, at de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier er sundhedsmæssigt acceptable for forbrugere.

DTU Fødevareinstituttet er anmodet om en vurdering af forslaget og vurderer, at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer som følge af de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier. DTU Fødevareinstituttet bemærker, at EFSA ikke har foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter, idet der endnu ikke foreligger en harmoniseret metode til dette. Der arbejdes i EFSA målrettet på at udvikle en sådan metode.

Det fremgår af pesticidrammeforordningens artikel 14, stk. 2, at eventuelle kombinationseffekter skal indarbejdes i vurderingen af pesticidrester i fødevarer, når der findes en egnet metode.

I fravær af en harmoniseret metode til vurdering af mulige kombinationseffekter har DTU Fødevareinstituttet - på grundlag af den nuværende viden om kombinationseffekter og indtag af pesticidrester hos den danske befolkning - foretaget en overslagsmæssig vurdering af risikoen for indtaget af pesticider, hvor der tages højde for kombinationseffekter. På baggrund heraf vurderes de foreslåede maksimalgrænseværdier ikke at give anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder.

En vedtagelse af forslaget vurderes på den baggrund at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er ikke indkommet høringssvar.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Baseret på afstemningerne fra tidligere lignende forslag vurderes der at være kvalificeret flertal for forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Alle pesticider der anvendes i EU, skal gennem en grundig sundhedsmæssig vurdering, som fører til fastsættelse af en maksimalgrænseværdi for restindholdet i fødevarerne (bilag II og III), eller som fører til den beslutning, at det ikke er nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier (optagelse på bilag IV). Stoffer, hvor alle maksimalgrænseværdierne sættes ned til detektionsgrænsen, overføres til bilag V. Pesticidrammeforordningen og de deraf afledte forordninger, er derfor vigtige elementer i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed. Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable.

Det er højt prioriteret fra dansk side, at pesticidrammeforordningen kan virke med henblik på fuld harmonisering af reglerne vedrørende fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer i EU. For at dette kan lade sig gøre, skal rammeforordningens bilag løbende ændres, herunder bilag II, III, IV og V.

For alle pesticiderne er det vurderingen, at de foreslåede ændringer vil medføre en tilstand på fødevarerområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabel.

Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget.

Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, som den tidligere regering forelagde Folketingets fødevarerordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.